

3. Іщенко Л. В. Психолого-педагогічний супровід розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності. *Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї*: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції для науковців, практичних працівників та студентів (18 жовтня 2018 р.) / [гол. ред. Л. В. Іщенко]. Умань: АЛІМІ, 2018. С. 25-29.

4. Луцан Н.І. Методика розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку за текстами українських народних ігор. Київ : Педагогічна думка, 2009. 216 с.

5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навчальний посібник. 4-те вид., переробл. Київ : Академія, 2018. 408 с.

УДК: 81:32(470+477)

МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Дмитро ЯКОВЧУК,

кандидат економічних наук Юлія ДЕМ'ЯНЧУК

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

За словами професора Віденського університету Міхаеля Мозера: “Доки Україна представлятиме себе як країна, в якій не треба знати української мови, доти її вважатимуть лише трошки іншою Росією”.

Мова завжди була одним із ключових чинників формування національної ідентичності. У контексті сучасної російсько-української війни мовне питання стало важливим аспектом гібридної агресії. Росія використовує мову як інструмент інформаційного впливу, маніпуляцій та виправдання власних імперських амбіцій, тоді як українська мова перетворилася на символ спротиву та боротьби за незалежність.

До негативних наслідків дезінформації відносяться методи пропаганди, зокрема, «захист російськомовних». РФ використовує цей наратив як виправдання агресії, що суттєво впливає на суспільну свідомість. Через підконтрольні медіа намагається зобразити українізацію як примусову та радикальну, щоб розпалити внутрішні

конфлікти в Україні та поширити міфи про «утиски» російськомовних громадян.

На сьогодні українська мова набула важливого значення у суспільному просторі країни. Спроби Росії розділити українців за мовною ознакою зазнали невдачі, а українська мова стала інструментом боротьби за незалежність. Тенденції дерусифікації, посилення ролі державної мови та її значення у сфері інформаційної безпеки свідчать про зміцнення мовної політики України.

Особливої уваги заслуговує використання мови в інформаційній війні. Дезінформаційні кампанії спрямовані на дискредитацію української мови та формування уявлення про неї як другорядної чи недорозвиненої. Використання маніпулятивних нарративів, таких як «руській мір», «братські народи», «пригнічення російськомовних», спрямоване на підрив державної єдності України.

Українська мова також є ключовим фактором мобілізації населення. Завдяки популяризації державної мови у сфері медіа, культури та освіти формується спільна ідентичність, яка протистоїть інформаційному впливу РФ. Прийняття мовного законодавства, спрямованого на зміцнення статусу української мови, є відповіддю на гібридні загрози та спроби Росії зруйнувати культурну самобутність України.

Крім того, важливим є міжнародний аспект мовної політики. Українська мова сприяє інтеграції України у світовий інформаційний простір, що допомагає руйнувати російські наративи про «спільну історію» та «культурну єдність». Підтримка мовної ідентичності є важливим чинником у зміцненні позицій України на міжнародній арені.

Варто також зазначити роль мови в освітній та культурній політиці. Законодавчі ініціативи щодо захисту та популяризації української мови забезпечують її поширення в усіх сферах життя суспільства. Українська література, кінематограф, музика та інші культурні прояви відіграють важливу роль у консолідації нації та протистоянні російській пропаганді.

Державні органи та громадські організації здійснюють активну підтримку мовної політики, що сприяє зростанню рівня володіння українською мовою серед населення. Особливо важливою є роль мови в молодіжному середовищі, адже саме молодь визначатиме майбутнє України та її національну ідентичність.

Окрім внутрішнього контексту, варто звернути увагу на вплив мовної політики на дипломатичні відносини України. Використання української мови у міжнародних переговорах, офіційних документах та дипломатичних зверненнях підсилює національну ідентичність та сприяє утвердженню України як суверенної держави.

Важливим є також економічний аспект мовної політики. Використання української мови у діловій сфері стимулює розвиток національного ринку, сприяє зростанню економіки та зміцненню внутрішнього виробництва. Українська мова стає важливим елементом брендингу національної продукції та зміцнює позиції українських виробників на міжнародному ринку.

Захист мовного простору України є питанням не лише культури та освіти, а й національної безпеки. В умовах гібридної війни мова стає бар'єром проти пропаганди та дезінформації. Військові аналітики зазначають, що ефективне використання мови у військових комунікаціях зміцнює бойовий дух та допомагає у координації оборонних заходів.

Крім того, мовне питання є частиною європейської інтеграції України. Українська мова як державна є основою для гармонізації законодавства з нормами ЄС. Розширення використання української мови у науці, технологіях та міжнародному співробітництві сприятиме конкурентоспроможності українських фахівців на світовому ринку праці.

Таким чином, українська мова виконує не лише комунікативну функцію, а й є потужним інструментом захисту національної ідентичності, інформаційної безпеки та стратегічного розвитку держави. Її подальший розвиток та підтримка є необхідною умовою для збереження незалежності та процвітання України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучин М. А., Мархайчук Н. О. Особливості використання Російською Федерацією міграції як інструменту гібридної війни проти України. 2022.

2. Потіха О., Лубкович Н. Гібридний характер російсько-української війни та її ідеологічна складова // Збірник тез III Міжнародної наукової конференції „Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки“. 2023. С. 108-110.

3. Супрун А. Мовний чинник у російсько-українській війні. 2022.